

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrpedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLV.

VD18 90528808

Illustration: Tab. XXXVII. Rangifer. Reinhier; Cervus Palmatus; Tarandus.
Tarandthier. Reinhiersgeschlecht.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

Rangifer . Reinthier

Cervus Palmatus

Tarandus . Tarandthier

Reinthier
geschlecht

ramos illud distribui. Habuit Guilielmus Bavariae Dux bina, quorum utrumque unum et viginti ramos fundebat. Albertus testatur eadem in Germania ad undecimum dividi. Vidit Aemilianus in penu Ferrariae Ducis, cervum interfectum, magnitudine equo paulo inferiore, cuius cornua adeo erant ramis referta, ut ne illis Germanicis cederent. Sed et Antuerpiae in pharmacopolio visa, quorum singula ramos circiter quindecim ostentabant, Gesnerus prodidit. Differunt vero haec cervorum cornua ab aliis, quod cum omnibus sint cava et in mucrone demum concreta, cervis tantum solida sint, et cum caeterorum ossibus adhaerent, cervorum tantum cutibus enascuntur. Neculum animal praeter cervum eadem mutat. Fiunt adeo solida et dura, ut soliditate ad lapidum naturam accedant. Inveteratum perquam leve redolitur, praesertim, si sub dio fuerit, ita, ut nunc humeat, nunc siccescat. Gesnerus observavit in consummati cornibus mucrones, sive ramulos supremos, qui bini alioqui aut terni subindespectantur, septenos, et in eodem loco stipitis latitudinem sex digitorum, inferius autem fuisse alios binos ramos, et adnucula. Observavit item inter cranium cervi et cornua, ossicula sive tubera gemina ossea protuberantia, laevia, duos circiter digitos longa, eo breviora, quo cervus natu maior est. Horum singulis singula, ait, adnasci cornua per symphylin quandam et quasi coarticulationem. Addit denique subulonis cervi cornua se vidisse dodrantis circiter longitudine: *furcarii* vero vulgo dicti, qui trimus est, duorum et amplius dodrantum. Quae hic expressimus, laevia erant, albicantia, et minime rugosa. Singulis annis stato veris tempore ea amittere, Aristoteles prodidit, qui etiam tradit, captum fuisse, cuius cornibus viridis hedera innata fuisset, quod et apud Plinium habetur. Castratis defluere Oppianus auctor est. Et haec de Cornibus. Quantum ad alias partes, sa-

cies ipsis est carnosa, *nasus* finus, *collum* ablongum, *nares* apud Oppianum quaternae, totidemque meatus. Musculi temporales et exiles et debiles, *aures* scissae ac velut divisae, sed praecipitanter, quales peculiariter iis Aristoteles adscripsit, qui circa Arginusam in Elapso monte versantur. *Dentes* habent quatuor utrinque, tum infra, ut annotat Albertus, quibus molit cibum, et insuper duos alios magnos, qui mari, quam foeminae maiores sunt, vergunt autem omnes deorsum, ut repandi videantur. Vermes continent omnes suo in capite vivos, qui nasci solent, prodeunte Aristotele sub lingua, in concavo, circiter vertebra, qua cervici caput inneditur, vermibus, qui in carnibus enasci solent, haud minores, continuos, numero viginti. At fuere, qui plures videre, et quidem discretos, fuere et alij, qui nullos. Dicunt itidem intra oculi os vespas enasci et provolare. *Sanguis*, aquae similis est, et nullas continet fibras, si Aristoteli et Plutarcho credimus: Baldus Angelus Abbatius, coagulatum se observasse scribit, idemque aliorum observatione constare. *Oculos* habet magnos. *Cor* item proportione magnum, quantum omnibus timidis esse solet. De *lapide* in oculi cantho varii varia. Agricola lapidem Belzahart: Bellunensis Bezaar. Scaliger lapidem esse negat. Ante centesimum, inquit, annum in cervo nulla est. Post eam aetatem accrescit ad oculi canthum, ipsis ossibus atque in os protuberans concrevit, ea duritie, qua cornu superet. Qua parte prominet, rotunda est, insigni nitore, coloris fulvi, non sine vestigiis atriorum venularum. Tanta levitate, ut pene tactum effugiat. Ita enim sese subtrahit, ut seipsum propemodum movere videatur, etc. Scribonius, oculi sordes vocat. *Ossa* in corde omnibus prope cervis reperiuntur, annosioribus tamen majora, minoribus, crucis interdem forma, decussatim mutuo interfecta, inquit Jordanus.

Arist. H. A. 1.6. c. 10.

Aristot. H. A. 1.2. c. 15
Plin. H. N. 1.13. c. 37.

Aristot. H. A. 1.3. c. 6.

Plin. 1. c.

Scalig. Exercit. 112.

H. A. 1. c. 10.

Jordan. de phaenomenis p. 3. s. 3.